

VANGLAAMETNIKU ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm:	Keskharidusega isikud
Õppevorm:	Statsionaarne koolipõhine

I PÕHIÕPINGUD

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
1	Alusõpingud	6 EKAP (sh 2 EKAP praktika)		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime erialaste dokumentide loomisega, töötab vastutustundlikult meeskonnaliikmena ning kannab nii kodanikuna kui ametnikuna kõlbelisi ja eetilisi väärsusi.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. leiab usaldusväärset informatsiooni ja loob dokumente vastavalt õigusaktide nõuetele ja organisatsiooni praktikale, kasutades andmekogusid;	1. eristab usaldusväärset informatsiooni ebausaldusväärsest; 2. koostab keeleliste ja vormistuslikele nõuetele vastava elektroonilise algatus- ja vastuskirja, allkirjastab selle digitaalselt ning edastab adressaadile; 3. koostab dokumente, kasutades andmebaase, tabel- ning tekstitöötlusprogramme ning IKT-vahendeid;	1.1. Arvutiõpetus ja dokumenditöö (1 EKAP, L-8, S-12, I-6) - failihalduse põhioskused; - teksti töötlemine; - tabelitöötlus; - infootsing; - dokumenteerimise vajalikkus, kohustuslikkus; - dokumentide liigid, nende loomine; - korrektne eestikeelne eneseväljendus - andmekaitse olulisus; - küberhügieeni põhimõtted; - DELTA, RTIP keskkonnaga tutvumine.	Praktiline kompleksülesanne I Outlook postkasti kasutamine, infootsing õppeinfosüsteemist (Tahvel) ja õpikeskkonnast (Moodle), elektroonilise kirja vormistamine ja digitaalne allkirjastamine. Lävendikriteeriumid: - lahend on keeleliselt ja vormistuslikult korrektne; - lahend on edastatud õppejõule Outlook-i vahendusel; - lahend sisaldab Moodle või Tahvli keskkonnas olevat ja õppejõu osundatud teavet;	- praktilised harjutused dokumentide koostamisest ja vormistamisest; - tabelitöötlus, tekstitöötlus; - infootsing õppeinfosüsteemist, õpikeskkonnast ja dokumendihaldussüsteemist.

			- dokument on allkirjastatud digitaalselt. Praktiline kompleksülesanne II Kasutades tekstitöötlusprogrammi, koostab õpilane dokumendi, mis sisaldab tabelitöötuse käigus saadud informatsiooni. Lävendikriteeriumid: - koostatud dokument on keeleliselt korrektne; - dokument sisaldab usaldusväärset ja kontrollitavat ning tabelitöötlusprogrammiga sünteesitud informatsiooni; - lahendi koostamisel on järgitud andmekaitse nõudeid; - dokument on vormistatud tekstitöötlusprogrammi kasutades.	
2. rakendab vanglateenistuse põhiväärtusi; 3. kannab vormiriietust korrektselt;	4. selgitab näidete varal vanglateenistuse põhiväärtuste rakendatavust kodanikuna ja ametnikuna; 5. kannab vanglaametniku vormiriietust vastavalt õigusaktis sätestatud nõuetele;	1.2. Vanglateenistus, organisatsioonistruktuur ja –kultuur (1 EKAP, L-8, S-12, I-6) - ülevaade vanglateenistuse kujunemisest; - vanglateenistuse põhiväärtused;	Kirjalik valik- ja vabavastustega teadmiste kontroll (test) demonstreerib loengutes omandatud teadmisi vanglateenistuse struktuurist ja -kultuurist. Testis on kokku 11 küsimust.	- loeng organisatsiooni-kultuurist; - diskussioon põhiväärtustest; - esitlus (rühmatöö) vangla struktuuri ja traditsioonide kohta; - infootsing vanglateenistust

4. kirjeldab vanglateenistuse struktuuri ja traditsioone; 5. mõistab inimeste käitumist ja hindab motivatsiooni tähtsust organisatsioonis.	6. näitab teadmisi vanglateenistuse struktuurist ja -kultuurist; 7. loetleb vanglateenistuse traditsioone ja selgitab nende rolli organisatsioonikultuuris; 8. saab aru oma rollist organisatsiooni liikmena ja selgitab motivatsiooni mõju organisatsiooni eesmärkide saavutamisele.	- vanglateenistuse ja vanglate struktuur, ülesanded, töökorraldus ja koosseisud; - vormirietuse elemendid ja kandmine; - eraldusmärgid; - vormirietuse kandmise kord; - vanglateenistuse traditsioonid; - üksikisiku ja meeskonnatöö roll organisatsioonis; - vanglateenistuja põhiväärtused ja motivatsioon.	Lävendikriteerium: - vastatud on korrektselt vähemalt 8-le küsimusele. Vastastikhindamine Õpilane annab hinnangu kaasõpilase vormirietuse kandmisele lähtuvalt vormikandmise korrast. Lävendikriteerium: - osutatud on kõikidele esinevatele puudustele; - vajadusel on vormi kandmist korrigeeritud nõuetekohaseks. Esitlus (rühmatöö) Esitluses on toodud konkreetse vangla kõikide struktuuriüksuste tutvustus, võrdlus teiste vanglatega, põhiülesannete ja traditsioonide kirjeldus. Lävendikriteeriumid: - esitluses on nimetatud õigusaktidele tuginedes kõik konkreetse vangla struktuuriüksused; - esitlus sisaldab õigusaktidest tulenevaid struktuuriüksuse põhiülesandeid; - esitlus sisaldab võrdlust teiste vanglatega; - esitlus sisaldab vähemalt	reguleerivatest õigusaktidest; - eneseanalüüs lähtuvalt vanglateenistuja põhiväärtustest ja motivatsiooni tähtsusest; - esitlus (rühmatöö 2-4 liikmelises grupis) ideaalse ettevõtte (väljamõeldud või reaalselt eksisteeriv) struktuur.
--	--	---	--	--

			kolme vanglateenistuse traditsiooni lühitutvustust ja näiteid motivatsiooni tähtsusest.	
6. juhib oma käitumist lähtudes vanglateenistujale esitatavatest eetikanõuetest ja järgib kodanikuna üldkehtivaid etiketinõudeid.	9. arutleb vanglateenistuses ettetulevate eetiliste dilemmaide tekke päritolu ja olemuse üle; 10. teeb vahet õigel ja vääral käitumisel, viidates asjakohasele eetikakoodeksi nõudele või üldkehtivale etiketinõudele; 11. kirjeldab eetikakoodeksi võimalikke sisulisi rikkumisi, ja selgitab, kuidas peab õigesti käituma;	1.3. Vanglaametniku kutse-eetika ja etikett (2 EKAP, L-16, S-24, I-12) - sissejuhatus eetikasse; - ametniku eetikakoodeks; - vanglateenistuja eetikakoodeks; - vanglateenistuse eetikakomisjon;	Grupitööna õppefilmi tegemine ametniku eetilisest eksimusest teenistuses või väljaspool seda. Lävendikriteeriumid: - on koostatud vähemalt 4-minuti pikkune õppefilm, kus on käsitletud ametniku eetilist eksimust; - õppefilmis on selgelt välja toodud eksimus ning selgitus, mille vastu eksiti;	- loeng vanglateenistuja eetilisest dilemmast; - seminar käitumuslike situatsioonide kohta; - seminar korrektse vormiriietuse kandmise kohta.

	12. hindab võimalike rikkumiste peamisi ohte ja võimalikke õiguslikke tagajärgi.		- õppefilmis on välja toodud ka õige lahenduskäik. Situatsioonide kirjalik analüüs eetiliste dilemma, eetikakoodeksi rikkumise ja tagajärgede ning etiketinõuete rikkumise kohta. Lävendikriteeriumid: - kaasuse lahendamisel leiab õpilane, tuginedes vanglateenistuja eetikakoodeksile, 7-st eetilise probleemist vähemalt 4; - kaasuse lahenduses seostab õpilane eetilise probleemi vanglateenistuja eetikakoodeksi asjakohase punktiga; - õpilane kirjeldab rikkumise tagajärgi ja võimalikke ohte; - vajadusel esitab õpilane lahenduse õige käitumisvaliku kohta.	
7. tutvub praktikakohaks oleva vangla töökorralduse ja II klassi valvuri teenistusülesannetega.	13. kirjeldab vangistuse täideviimise korraldust; 14. selgitab II klassi valvuri rolli vangistuse täideviimisel.	1.4. Tutvumispraktika (2 EKAP, P-40, I-12) - vangistuse täideviimine; - II klassi valvuri teenistusülesanded.	Esitus (esitus koos kaitsmisega) Lävendikriteeriumid: - esitus sisaldab tutvustust vangistuse täideviimisest ja II klassi valvuri rollist; - esitluse koostamisel ja kaitsmisel toetub õpilane	- juhendatud tutvumiskäigud vanglatesse; - dokumentidega tutvumine (vangla kodukorra, põhimääruse, valvuri ametijuhendite, vangla koosseisu ja

			praktika käigus kogetule ja õpitule.	tööülesandeid määravate dokumentidega).
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Tutvub õppeinfosüsteemiga Tahvel, õpikeskkonnaga Moodle, SKA kodulehel olevate juhenditega ja loob dokumendi. 2. Lahendab iseseisvalt õppejõu antud kutseetikat käsitlevad kaasused.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb e-kirja ja dokumentide koostamine praktilise kompleksülesande I ja II (1, 2, 3), kirjaliku valik- ja vabavastustega teadmiste kontrolli (4, 6), vastastikhindamise (5) ja rühmatööna koostatud esitluse (7, 8), rühmatööna õppefilmi tegemise (9), situatsioonide analüüsi (10-12) ja esitluse (13-14) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	- eristab usaldusväärset informatsiooni ebausaldusväärsest; - koostab keeleliste ja vormistuslikele nõuetele vastava elektroonilise algatus- ja vastuskirja, allkirjastab selle digitaalselt ning edastab adressaadile; - koostab dokumente, kasutades andmebaase, tabel- ning tekstitöötlusprogramme ning IKT-vahendeid; - selgitab näidete varal vanglateenistuse põhiväärtuste rakendatavust kodanikuna ja ametnikuna; - kannab vanglaametniku vormiriietust vastavalt õigusaktis sätestatud nõuetele; - näitab teadmisi vanglateenistuse struktuurist ja -kultuurist; - loetleb vanglateenistuse traditsioone ja selgitab nende rolli organisatsioonikultuuris; - saab aru oma rollist organisatsiooni liikmena ja selgitab motivatsiooni mõju organisatsiooni eesmärkide saavutamisele. - arutleb vanglateenistuses ettetulevate eetiliste dilemmaide tekke päritolu ja olemuse üle; - teeb vahet õigel ja vääral käitumisel, viidates asjakohasele eetikakoodeksi nõudele või üldkehtivale etiketinõudele; - kirjeldab eetikakoodeksi võimalikke sisulisi rikkumisi ja selgitab, kuidas peab õigesti käituma; - hindab võimalike rikkumiste peamisi ohte ja võimalikke õiguslikke tagajärgi; - kirjeldab vangistuse täideviimise korraldust; - selgitab II klassi valvuri rolli vangistuse täideviimisel.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Õppejõu viidatud vangistusalaalased õigusaktid ja muud allikad. - www.vangla.ee			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
2	Vangistusalaalaste õigusteadmiste rakendamine	4 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ja rakendab erialast tööd reguleerivaid nõudeid ja õigusakte.				
Nõuded mooduli alustamiseks: alusõpingute mooduli läbimine.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. rakendab vangistusseadust ja muid vangistuse täideviimist reguleerivaid õigusakte II klassi valvuri teenistusülesannete ulatuses; 2. seostab riigi põhikorda II klassi valvuri teenistusülesannetega; 3. seostab inimõigusi II klassi valvuri teenistusülesannetega ja rakendab neid teenistusülesandeid täites;	1. hindab õigusrikkumise võimaliku esinemist või välistab õigusrikkumise ametniku tegevuses, lähtudes õigusaktidest; 2. kasutab korrektselt õiguspõhiseid; 3. nimetab riigi põhikorra põhimõtteid ja avab nende olemuse; 4. kirjeldab vangistusega seotud inimõigusi ja toob näiteid nende võimaliku piiramise kohta; 5. tunneb ära olukordi, millal on inimõiguste piiramine lubatud; 6. loob seoseid vangla tegevuse ja Euroopa Nõukogu inimõiguste alase tegevuse vahel;	2.1 Vangistusõigus (3 EKAP, L-36, S-20, I-16) - vangistuse täideviimise eesmärgid; - vangi vastuvõtmine; - vangi vanglaväline suhtlemine; - haridus ja töö vanglas; - olmetingimused ja tervishoid vanglas; - sotsiaalhoolekanne vanglas; - religioonialane tegevus vanglas; - vangi distsiplinaarne mõjutamine; - julgeoleku tagamine vanglas; - vangi vabastamine; - noore vangi vangistuse täideviimine; - eelvangistuse täideviimine; - jõu kasutamise õiguslikud alused; - riigi põhikord; - õigusriiklus; - valitsemiskorraldus; - riik ja rahvusvaheline õigus; - põhiõigused, vabadused ja kohustused; - inimõigused ja inimõiguste	Situatsiooni analüüs Leiab elulisest juhtumist probleemsituatsioonid ning selgitab erinevate vangistusõiguse mõistete ning põhimõtete sisu püstitatud küsimuste ulatuses. Hindekriteeriumid: Hinne „5“ - lahendab kaasuse, leides situatsioonist kõik probleemkohad; - seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga ja viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - toob välja asjakohased ammendavad seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel; - mõistekasutus on asjakohane ja õigusaktidest lähtuv;	- loeng õiguslikust regulatsioonist, riigi põhikorrast ja inimõigustest; - seminar, mille käigus lahendatakse elulisi situatsioone.

		- riive; - Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitse alane tegevus.	- kujundab täpse, konkreetse ja õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta; - tajub kaasuses lahenduste alusel õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. Hinne „4“ - lahendab kaasuse, leides situatsioonist selgelt väljendatud probleemkohad; - seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga ja viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - toob välja asjakohased seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel; - mõistekasutus on üldjoontes asjakohane ja õigusaktidest lähtuv; - kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta; - tajub kaasuse lahenduse alusel õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. Hinne „3“	
--	--	---	--	--

			- kaasuse lahendusest ilmneb, et õppija on leidnud situatsioonist enamuse probleemkohtadest; - seostab probleemsituatsiooni asjakohase õigusnormiga. Esitab viite õigusnormile õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - toob välja mittetäielikud seosed õigusnormis kirjeldatud normielementide ja elulise juhtumi vahel. - nimetab õiguslikele alustele tuginedes õiguspärase lahenduse; - kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta; - kaasuse lahendusest ilmneb, et õpilane tajub õigusnorme järgiva käitumise vajalikkust. Avatud küsimustega test Lävendikriteeriumid: - vastab õiguspäraselt riigi põhikorra põhimõtte kohta käivatele küsimustele või avab õiguspäraselt sellega seotud mõiste sisu; - kirjeldab situatsioone, kus tõusetub küsimus inimõiguste rikkumisest	
--	--	--	---	--

			vanglas; - avab inimõiguste rakendamise põhimõtted; - kirjeldab Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitsealaseid meetmeid ja rakendamise põhimõtteid.	
4. rakendab II klassi valvuri töö ulatuses oskusi ja teadmisi avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktidest.	7. tunneb ära võimaliku õigusrikkumise esinemise vanglateenistuja tegevuses või tegevusetuses, lähtudes õigusaktidest; 8. seostab elulise juhtumi asjakohase avaliku teenistuse alase õigusliku alusega.	2.2 Vanglateenistus (1 EKAP, L-8, S-12, I-6) - avaliku teenistuse alased põhimõisted; - vanglateenistus kui avaliku teenistuse eriliik; - teenistusse nimetamine ja ametijuhend; - vanglaametniku ettevalmistusteenistus, sotsiaalsed tagatised ja hindamine; - vanglaametniku taustakontroll; - töötaja, ametnik ja vanglaametnik vanglateenistuses; - teenistuskohustuste allikad; - vanglaametniku kohustused ja distsiplinaarvastutus; - teenistusest vabastamine.	Praktiline ülesanne Lahendab individuaalselt avalikust teenistusest lähtuvaid elulisi juhtumeid II klassi valvuri tööks vajalikus ulatuses. Lävendikriteerium: - leiab elulisest juhtumist probleemsituatsioonid; - seostab situatsioonis välja toodud probleemid asjakohaste õigusnormidega. Viide õigusnormile on esitatud õigusakti, paragrahvi, lõike ja punkti täpsusega; - kujundab õiguspärase seisukoha situatsiooni õiguspärasuse või selle puudumise kohta.	- loeng avalikku teenistust reguleerivatest õigusaktidest; - seminar, mille käigus lahendatakse praktilisi elulisi juhtumeid.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane töötab läbi vangistust ja avalikku teenistust reguleerivad õigusaktid.			
Mooduli hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb vangistusõiguse situatsiooni analüüsi (1, 2), testi (3,4,5,6) ja vanglateenistuse situatsiooni analüüsi (6, 7, 8) alusel. Vanglateenistuse situatsiooni analüüsi ja testi hinnatakse mitteametlikult. Vangistusõiguse situatsiooni analüüsi hinnatakse ametlikult, millest kujuneb ka mooduli lõpphinne.			
Hindamiskriteeriumid	1. hindab õigusrikkumise võimalikkust esinemist, või välistab õigusrikkumise ametniku tegevuses, lähtudes õigusaktidest; 2. kasutab korrektset õiguskäsitlust;			

	3. nimetab riigi põhikorra põhimõtted ja avab nende olemuse; 4. kirjeldab vangistusega seotud inimõigusi ja toob näiteid nende võimaliku rikkumise või piiramise kohta; 5. tunneb ära olukordi, millal on inimõiguste piiramine lubatud; 6. loob seoseid vangla tegevuse ja Euroopa Nõukogu inimõiguste alase tegevuse vahel; 7. tunneb ära võimaliku õigusrikkumise esinemise vanglateenistuja tegevuses või tegevusetuses, lähtudes õigusaktidest; 8. seostab elulise juhtumi asjakohase avaliku teenistuse alase õigusliku alusega.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2016. <i>Vangistusseadus. Kommenteeritud väljaanne</i> . Tallinn: Juura. Olesk, M., 2010. <i>Inim- ja põhiõigused vanglas</i> . Tallinn: Justiitsministeerium. Õppejõu viidatud õigusaktid.

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
3	Suhtlemine vangiga ja vangi resotsialiseerimine			5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime erialase suhtlemise ja taasühiskonnastamise abinõudega vanglas.				
Nõuded mooduli alustamiseks: alusõpingute mooduli läbimine.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid

1. mõistab inimekäitumist mõjutavaid bioloogilisi, sotsiaalseid ja psühholoogilisi tegureid;	1. selgitab psühholoogia kui teadus- ja rakendusvaldkonna eripära ning ülesandeid lähtuvalt vanglakaristuse kandmise eesmärkidest; 2. selgitab vanglakaristuse sotsiaalpsühholoogilist funktsiooni ühiskonnas ning väärtustab vangide taasühiskonnastamise põhimõtteid; 3. analüüsib vangi psühholoogilise ja sotsiaalse olemuse avaldumist vangistuses;	3.1. Vangistuse psühholoogia alused (2 EKAP, L-36, I-16) - vangistusepsühholoogia dilemmad; - isiksusepsühholoogia; - kriminaalse käitumise kujunemine, teooriad; - kuritegeliku käitumise ennetamine ja kontroll; - radikaliseerumine; - psühholoogiline hindamine ja sekkumine; - sõltuvushäired; - meeleolu- ja ärevushäired;	Test Valik- ja vabavastustega testis on iga hindamiskriteeriumi kohta koostatud 6 küsimust, 3 valikvastusega ja 3 avatud vastusega, kokku 30 küsimust. Lävendikriteeriumid: - iga hindamiskriteeriumi kohta on vastatud korrektselt vähemalt 3-le küsimusele.	Loengud: - vangistusepsühholoogia dilemmad; - psüühikahäired, hindamine ja sekkumine/ravi; - isiksusepsühholoogia; - stress, läbipõlemine - sõltuvus; - enesevigastamine ja suitsiid. Arutelud: - emotsioonid ja motivatsioon.
--	--	--	---	--

	4. nimetab psühholoogilise häirituse ilminguid vanglas ning neile kohaseid sekkumisviise; 5. selgitab psühholoogilise ekstreemolukorra, tööstressi ja läbipõlemise olemust ja tekkimise põhjuseid vanglateskkonnas ning oskab luua tingimusi nende ennetamiseks;	- ärevuse ja kohanemishäire füüsilised ilmingud; - isiksushäired; - agressioon (sh autoagressioon); - stress ja läbipõlemine; - enesevigastamine ja suitsiid.		
2. rakendab eesmärgipäraselt erinevaid suhtlemisviise ja konfliktide lahendamise võimalusi;	6. kasutab suhtlemis- ja konfliktipsühholoogia teadmisi ning rakendusvaldkondi vanglas; 7. valdab peamisi suhtlemise, enesekehtestamise ja konfliktide lahendamise oskusi; 8. kasutab sobivaid suhtlemisvõtteid ja on eeskujuks vangi õiguskäitumisele suunamisel; 9. tuleb toime olukordadega, kus kasutatakse enimkasutatavaid manipuleerimise võtteid;	3.2. Suhtlemine ja konfliktiolukorrad vanglas (2 EKAP, L-18, S-20, I-14) - inimese hoiakud, stereotüübid ja nende kujunemine; - eelarvamused, atribuutsioonid, omistamine; - läbirääkimiste olemus ja rakendamine; - kuulamine, eneseväljendus, kehakeel ja enesekehtestamine; - töökiusamine; - manipulatsioonivõtted.	Rollimäng - suhtlemispsühholoogia rakendamine kriisisituatsioonide lahendamisel. Lävendikriteeriumid: - järgitud on õiguslikku raamistikku ja suhtlusolukorrale kohaseid soovitusi; - suhtlusosalise emotsionaalsele seisundile on valitud vastav reageerimisviis; - kasutatakse suhtlusstiili toetavat kehakeelt; - suhtlemisel on saavutatud probleemi/olukorra adekvaatne lahendamine.	Loengud - hoiakutest, stereotüüpidest ja nende kujunemisest; - läbirääkimiste teoreetilisest taustast; - kuulamisest, enesekehtestamisest ja eneseväljendusest. Seminarid: - atribuutsioonidest, eelarvamustest; - rühmatööd; - ennast kehtestav suhtlusstiil; - aktiivne kuulamine ja peegeldamine; - kehakeel.

3. mõistab vangi taasühiskonnastamise eesmärgid ja abinõusid vanglas.	10. selgitab vangide kohtlemismudeli rakendamist karistuse täideviimisel; 11. kirjeldab vangi põhjusriske, lähtudes riskihindamise andmetest, ning valib sobiva sekkumisviisi.	3.3. Taasühiskonnastamine (1 EKAP, L-12, S-8, I-6) - juhtumikorraldus taasühiskonnastamisel vanglateenistuses; - korduvkuriteo tõenäosuse hindamine; - vangide kohtlemismudel; - karistusaja tegevuste planeerimine ja täideviimine; - vangi ümberpaigutamine avavanglasse; - vabanemiseelne ettevalmistus; - vangi ennetähtaegne vabastamine.	Praktilise juhtumi lahendamine Õpilane etteantud kaasuse põhjal: - selgitab isiku kuriteo toimepanemise põhjusriske; - pakub põhjusriske maandamiseks sobiliku tegevuse ja põhjendab oma valikut; Lävendkriteerium: põhjusrisk on korrektselt tuvastatud ja tegevus planeeritud, tuginedes põhjusriskile.	Loengud - taasühiskonnastavad tegevused vanglas; - kohtlemismudel ja selle kasutamine; - karistusaja planeerimine; - sotsiaalprogrammid; - avavangla ja ennetähtaegne vabanemine. Seminarid: juhtumite analüüsid.
Iseseisev töö moodulis	Iseseisvate enesekehtestamise ülesannete lahendamine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb testi (1-5), rollimängu (6-9) ja praktilise juhtumi lahendamise (10-11) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. selgitab psühholoogia kui teadus- ja rakendusvaldkonna eripära ning ülesandeid lähtuvalt vanglakaristuse kandmise eesmärkidest; 2. selgitab vanglakaristuse sotsiaalpsühholoogilist funktsiooni ühiskonnas ning väärtustab vangide taasühiskonnastamise põhimõtteid; 3. analüüsib vangi psühholoogilise ja sotsiaalse olemuse avaldumist vangistuses; 4. nimetab psühholoogilise häirituse ilminguid vanglas ning neile kohaseid sekkumisviise; 5. selgitab psühholoogilise ekstreemolukorra, tööstressi ja läbipõlemise olemust ja tekkimise põhjuseid vanglateskkonnas ning oskab luua tingimusi nende ennetamiseks; 6. kasutab suhtlemis- ja konfliktipsühholoogia teadmisi ning rakendusvaldkondi vanglas; 7. valdab peamisi suhtlemise, enesekehtestamise ja konfliktide lahendamise oskusi; 8. kasutab sobivaid suhtlemisvõtteid ja on eeskujuks vangi õiguskäitumisele suunamisel; 9. tuleb toime olukordadega, kus kasutatakse enimkasutatavaid manipuleerimise võtteid; 10. selgitab vangide kohtlemismudeli rakendamist karistuse täideviimisel; 11. kirjeldab vangi põhjusriske, lähtudes riskihindamise andmetest, ning valib sobiva sekkumisviisi.			

Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Rüütel, E., 2018. Korrektsioonipsühholoogia. Tähed kaevu sügavuses. Õpik tööks kinnipeetavaga. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Õppejõu viidatud allikad.

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Mooduli maht	
4	Järelevalvetoimingute teostamine		12 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime järelevalvetoimingute teostamise, väljendades end vajadusel ka vene keeles, ja tehniliste sidevahendite kasutamisega vanglas.				
Nõuded mooduli alustamiseks puuduvad.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. demonstreerib järelevalvealaseid teadmisi; 2. viib läbi päevakavalisi tegevusi ja järelevalvetoiminguid vanglas; 3. saadab saatemeeskonna liikmena vange vanglaväliselt; 4. koostab nõuetekohase järelevalvealase dokumendi; 5. kasutab vanglateenistuse sidevahendeid;	1. demonstreerib teadmisi järelevalvetoimingutest vanglas ja toiminguid reguleerivatest õigusaktidest; 2. teostab päevakavalisi tegevusi, lähtudes järelevalve korralduse põhimõtetest ja taktikast, tagades enda ja vanglas viibivate isikute ohutuse ning järgides õigusaktides sätestatud; 3. saadab vange vanglaväliselt, järgides õigusaktide nõudeid ja kasutades kohaseid taktikavõtteid; 4. koostab asjakohase dokumendi, lähtudes õigusaktides sätestatud nõuetest;	4.1. Järelevalvetoimingud ja – taktika (6 EKAP, L -36, S-80, I-40) - toimkond ja selle ettevalmistamine; - sise- ja välisvalve korraldus; - vahetuse üleandmine ja vastuvõtmine; - järelevalve territooriumi ja piirde üle; - toimingud pääslas (ametnik, külastaja, vang, sõidukid); - järelevalve vangide üle; - vanglasisesed saatmised (külastajad, vangid, sõidukid); - kambriukse avamine, kambri sisenemise ja sealt väljumine; - läbiotsimine; - keelatud esemed ja ained;	Kirjalik test (valik- ja vabavastustega) Lävendikriteeriumid: - tunneb ära ja nimetab vangile keelatud esemed; - põhjendab esemete keelatust; - loetleb järelevalvetoiminguid ning täpsustab nende teostamist vanglas; - kirjelduses lähtub õigusaktides sätestatust. Rollimäng Lävendikriteeriumid: - ülesande lahendamisel järgib õigusaktides sätestatud;	- loeng-seminar järelevalve olemuse ja taktika, ohutuse tagamise, valvepiirkonna vastuvõtmise, turvasüsteemide, varustuse ja dokumentide vormistamise kohta; - rollimäng - keelatud esemete ja ainete leidmine, läbiotsimine, loendus, saatmine, ukse avamine, vangide kinnipidamisega seotud valvepiirkondade muud päevakavalised järelevalvetoimingud,

	5. kasutab sidevahendeid asjakohase info edastamiseks eesmärgipäraselt;	- korraldused vangile; teavitamise viis ja eesmärk; - turvasüsteemid; - saatedokumendid; - sõiduk ja nõuded selle tehnilisele seisukorrale; - vangi sõidukisse paigutamine; - järelevalve vanglavälise saatmise ajal ja toimingud saabumisel sihtkohta; - järelevalvealaste dokumentide liigid; - järelevalvealastele dokumentidele esitatavad nõuded; - vanglateenistuses kasutatavate sidevahendite tutvustus; - nõuded sidevahendite kasutusele; - nõuded edastatavale informatsioonile; - KIR-keskkonna kasutamine.	- ei katkesta ülesande lahendamist; - lahendab ülesande selliselt, et sellega ei kaasne ohtu kellegi elule ega tervisele; - leitud ja ära võetud on $\frac{3}{4}$ vangile keelatud esemetest; - edastab ja võtab vastu sidevahendi kaudu vajaliku sõnumi; - dokumenteerib nõuetekohaselt sündmuse KIR – keskkonnas. Demonstratsioon I (vanglavälise saatmine) Lävendkriteerium: - teostab saateülesande vastavalt saatmise standardile. Sündmuse loomine KIR-keskkonnas. Lävendikriteeriumid: - sündmus on lisatud; - kõik sündmuse väljad on täidetud nõuetekohaselt.	järelevalvealane suhtlus vene keeles; - loeng - seminar: saatedokument, vangi sõidukisse paigutamine; järelevalve vanglavälise saatmise ajal ja toimingud saabumisel sihtkohta; - rollimäng: sõiduki kontroll, vangi paigutamine sõidukisse, sihtkoha kontroll; - järelevalvealaste videote analüüsimine; - dokumentide koostamine, järgides õigusaktides sätestatud nõuded; - loeng-seminar: vanglateenistuses kasutatavad sidevahendid ja nende tööpõhimõtted, nõuded edastatavale informatsioonile. Praktiline ülesanne: dokumendi korrektsuse hindamine.
--	--	--	---	--

6. käitub esmase reageerija ja lahendajana erakorralise sündmuse esinemisel;	6. valib esmase reageerijana sündmuse lahendamiseks ohutu taktika, mis on kooskõlas õigusaktides sätestatuga;	4.2. Erakorralistele sündmustele reageerimine vanglas (3 EKAP, L-18, S-40, I-14) - agressiivsed ja ohtlikud vangid; - põgenemisohtlikud vangid; - julgeolekuabinõud ja -meetmed; - informatsiooni edastamine; - erakorralise sündmuse ennetamine; - olukorra hindamine; - olukorra lahendamine; - ohtlikes situatsioonides järelevalve teostamine; - sunni rakendamise situatsioonid; - suhtlemine ressursimahukas olukorras; - vigastused, tulekahjud; - vanglate erakorraliste sündmuste lahendamise plaan ja selle üldpõhimõtted; - põhitegevused ressursimahukate sündmuste lahendamisel; - kaitsevahendid; - vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses; - masside ohjamine; - koostöö teiste operatiivteenistuste ja ametkondadega;	Demonstratsioon II (vahetu sunni kasutamise oskuste demonstratsioon agressiivsete ja ohtlike vangide suhtes) Lävendikriteeriumid: - lähtub vahetu sunni kasutamise oskuste standardist; - lahendab ülesande viisil, mis tagab reaalses situatsioonis ohutuse elule ja tervisele. Demonstratsioon II (tulekahjule reageerimine vangla simuleeritud keskkonnas) Lävendikriteeriumid: - kasutab esmaseid tulekustutusvahendeid õigesti; - saavutab kontrolli tulekahju üle. Demonstratsioon III (masside ohjamine) Lävendikriteeriumid: - kasutab massiohje varustust ja kaitsevahendeid;	- loeng-seminar: vanglate erakorraliste sündmuste lahendamise plaan ja selle üldpõhimõtted; ohuolukorrad vanglas; ohtlikud vangid. - praktilised harjutused: järelevalve ohtlikes situatsioonides; vigastuse, tulekahju ja muu õnnetuse äratundmine, sh ohtu puudutava informatsiooni asjakohane edastamine ja nõuded infole; erakorralisele sündmusele reageerimine või selle ohu korral esmased tegevused sündmuskohal. Erakorralise sündmuse eskaleerumise takistamine.
---	--	---	---	---

		- koostöö politsei- ja piirivalvekolledži ning päästekolledžiga; - kriisireguleerimine ja laiapindne riigikaitse.	- lahendab sündmuse taktikat ja üldpõhimõtteid järgides.	
7. annab lihtsamaid venekeelseid korraldusi ja selgitusi vangla päevakavaliste tegevuste läbiviimisel.	7. kasutab asjakohast venekeelset sõnavara ja lausemalle tööalastes suhtlussituatsioonides; 8. suudab alustada ja lõpetada lühivestlust.	4.3. Järelevalvealase vene keele kasutamine (3 EKAP, L-54, I-24) - <i>структура тюрьмы, название должностей;</i> - <i>оборудование камеры, случаи порчи тюремного имущества (поджог, порча мебели и т.п.);</i> - <i>проведение проверки;</i> - <i>состояние здоровья, случаи расстройства здоровья, раздача лекарств;</i> - <i>питание в тюрьме, раздача пищи;</i> - <i>обыск помещения, обыск заключенного;</i> - <i>надевание наручников;</i> - <i>сопровождение заключенного;</i> - <i>раздача писем.</i>	Simulatsioon (järelevalvetoimingu läbiviimine vene keeles) Lävendikriteeriumid: - kasutab sobivaid lausemalle, sõnavara ja väljendeid vanglas päevakavaliste toimingute sooritamisel; - vastab lihtsamatele vangistuse täideviimisega seotud küsimustele; - hääldus on arusaadav; - valdab piisavalt sõnavara, mis võimaldab sõnumist arusaamist.	Individuaalsed ülesanded: häälega lugemine, erialaste lühitekstide kuulamine ja esitamine. Paaris- ja rühmatöö ülesanded: suhtlussituatsioonide loomine, dialoogide koostamine ja esitamine, rollimängud, mis toetavad omandatud sõnavara kinnistamist. Integreeritud õpe, mis põhineb tööalaste suhtlussituatsioonide läbimängimise metoodikal. Enesekontrolli harjutused Moodle keskkonnas (sõnavara ja grammatilised harjutused).
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Loeb ja töötab läbi õppejõu viidatud allikad. 2. Lõpetab loengus pooleli jäänud kirjalikud harjutused, kasutades iseseisvaks õppimiseks antud sõnavara.			

Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb kirjaliku testi (1), rollimängu (2), demonstratsioonide (3,5,6) dokumentide koostamise ning parandamise (4) ja simulatsiooni (7- 8) alusel.
Hindamiskriteeriumid	1. demonstreerib teadmisi järelevalvetoimingutest vanglas ja toiminguid reguleerivatest õigusaktidest; 2. teostab päevakavalisi tegevusi, lähtudes järelevalve korralduse põhimõtetest ja taktikast, tagades enda ja vanglas viibivate isikute ohutuse ning järgides õigusaktides sätestatud; 3. saadab vange vanglaväliselt, järgides õigusaktide nõudeid ja kasutades kohaseid taktikavõtteid; 4. koostab asjakohase dokumendi, lähtudes õigusaktides sätestatud nõuetest; 5. kasutab sidevahendeid asjakohase info edastamiseks eesmärgipäraselt; 6. valib esmase reageerijana sündmuse lahendamiseks ohutu taktika, mis on kooskõlas õigusaktides sätestatuga; 7. kasutab asjakohast venekeelset sõnavara ja lausemalle tööalastes suhtlussituatsioonides; 8. suudab alustada ja lõpetada lühivestlust.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Vanglatöö üldkorraldus. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2016. - Õppejõu viidatud vangistuse täideviimist reguleerivad õigusaktid ja muud allikad - Vanglateenistuse õppefilmid; - Luige, S., 2009. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik II osa. Eesti-vene keele ametialane vestmik</i>. Luige, S., 2013. <i>Erialane vene keel: vangla päevakava</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/luige/Paevakavategevused/ - Eesti-vene ja vene-eesti online tõlkesõnastikud. Leitav: https://www.eki.ee/dict/evs/ - E-kursus: „Järelevalvetoimingute teostamine“ Moodle keskkonnas.

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Mooduli maht	
5	Enesekaitse ja relvade kasutamine ning esmaabi osutamine		9 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime õiguspäraselt ja ohutult sunni- ja enesekaitsevahendite, samuti teenistusrelva kasutamise ning elupäästva esmaabi andmisega, olles heas füüsilises vormis.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. sooritab vähemalt miinimumtasemel vanglaametniku kehalised katsed;	1. koostab treeningplaani, arvestades vanglaametniku kehalisi miinimumnõudeid ja oma kehalisi võimeid;	Kehaline ettevalmistus (1 EKAP, L- 4, P-16, I-6) - kehaliste võimete arendamise põhimõtted; - treeningplaani;	Treeningplaani koostamine ja selle täitmine Lävendikriteeriumid:	- rühmatreeningud (jõu arendamine, vastupidavuse ja kiiruslike omaduste

	2. näitab iseseisvalt õige tehnikaga soojendus- ja jõuharjutusi; 3. demonstreerib kehaliste võimete mitmekülgset arengut, sooritades kiirust, jõudu ja vastupidavust nõudvaid kehaliste võimete teste; 4. täidab kehaliste katsete sooritamisel vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud vanglaametnike miinimumnõuded;	- soojendusharjutused; - vastupidavuse arendamine – liikumine maastikul, treening spordisaalis; - kiiruslike omaduste arendamine; - jõu arendamine; - pallimängude kasutamine treeninguks; - venitusharjutused; - sportimine ja kehaliste katsete nõuded vanglateenistuses; - kehaliste võimete hindamine.	-plaan on koostatud kaheks kuuks; -plaan sisaldab kehaliste võimete algtaseme kirjeldust; -plaan sisaldab süstemaatiliste harjutuste kirjeldust; -plaanist nähtub progresseeruv koormuse arvestus; -treeningplaan sisaldab täitmise aruannet (kavandatud ja sooritatud tegevuste vastavus; muudatused, kui need olid vajalikud; antud enesehinnang plaani täitmisest tulenenud mõjule kehaliste võimete arengus). Demonstratsioon I Õpilane näitab iseseisvalt ette vähemalt kolm soojendus- ja kolm jõuharjutust. Lävendikriteeriumid: -kasutatud on tehnikat, mis väldib vigastuste põhjustamist. Kehaliste võimete test Õpilane sooritab iseseisvalt enda võimete piires pingutades tundide käigus	arendamine, pallimängud); - kirjalik iseseisev töö: treeningplaani ja selle täitmise aruande koostamine; - demonstratsioon: soojendusharjutused, jõuharjutused; - kehaliste võimete testid.
--	---	---	---	--

			kiiruse, jõu- ja vastupidavuse taset näitavad kehaliste võimete testid. Lävendikriteerium: - õpilane sooritab vanglaametnike kehalised katsed kõigil aladel korrektset tehnikat kasutades, kõrvalise abita. - täidab kehaliste katsete sooritamisel vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud miinimumnõuded.	
2. kasutab õiguspäraselt füüsilist jõudu;	5. sooritab füüsilise jõu rakendamisel erinevaid käe- ja jalalööke; 6. tõrjub oskuslikult ründe situatsioonis käe- ja jalalööke; 7. demonstreerib erinevaid vastase mahaviimise tehnikaid ja vabaneb erinevatest vastase haaretest; 8. demonstreerib paaristööna mahaviimise tehnikaid; 9. tõrjub oskuslikult külmrelva rünnet;	Turvataktika (3 EKAP, S-18, P-42, I-18) - liikumised ette, taha, kõrvale; - kukumised ette, taha, küljele; - löögitehnikad; - tõrjetehnikad; - mahaviimise tehnikad; - haaretest vabanemised.	Demonstratsioon II Õpilane demonstreerib: - käelööke (kolm erinevat); - jalalööke (kaks erinevat); - tõrjeid (kolm erinevat); - mahaviimise tehnikad (viis erinevat); - haaretest vabanemisi (viis erinevat); - tõrjub külmrelva rünnet (kolm erinevat). Hindekriteeriumid: Hinne 5: - sooritab kiirelt ja sujuvalt, tehniliselt õigesti ja piisava jõukuluga sobiva mahaviimise tehnika või	- praktilised harjutused: liikumised, kukumised, löögi- ja tõrjetehnikad; - paaristöö: löögi- ja tõrjetehnikad, mahaviimise tehnikad, kinnipidamise võtted ning haaretest vabanemised.

			haardest vabanemise (viis erinevat); - sooritab rünnaku tõrjed õige ajastusega ning demonstreerib viit erinevat mahaviimise tehnikat; - paaristööna sooritab rahulikus tempos mahaviimise tehnika (kaks erinevat). Hinne 4: - sooritab rahulikus tempos, tehniliselt õigesti ja piisava jõukuluga mahaviimise tehnika või haardest vabanemise (viis erinevat); - sooritab rünnaku tõrjed õige ajastusega ning demonstreerib nelja erinevat mahaviimise tehnikat; - paaristööna sooritab rahulikus tempos mahaviimise tehnika (kaks erinevat). Hinne „3“ - sooritab rahulikus tempos mahaviimise tehnika või haardest vabanemise (viis erinevat); - sooritab rünnakute tõrjed õige ajastusega ning	
--	--	--	--	--

			demonstreerib kolme erinevat mahaviimise tehnikat; - paaristööna sooritab rahulikus tempos mahaviimise tehnika (kaks erinevat).	
3. kasutab nõuetekohaselt ja efektiivselt käeraudu, teleskoopnuia ja gaasipihustit ning kilpi, järgides ohutusnõudeid;	10. paigaldab vangile käeraudad ning saates määratud punkti eemaldab need, järgides turvataktika reegleid; 11. paaristööna paigaldab vangile käe- ja jalarauad ning saates määratud punkti eemaldab need, järgides turvataktika reegleid; 12. kasutab ründe tõrjumiseks õiguspäraselt gaasipihustit ja teleskoopnuia; 13. näitab grupi liikmena ohutut kambrisse sisenemist, kasutades selleks kilpi; 14. dokumenteerib vahetu sunni kasutamise vastavalt õigusaktide nõuetele;	Vahetu sund vanglas (2 EKAP, S-10, P-30, I-12) - korraldused; - läbiotsimise tehnika; - käeraudade kasutamine; - käe- ja jalarauadade kasutamine; - gaasipihusti kasutamine; - teleskoopnuia kasutamine; - kilbi kasutamine; - vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses; - vahetu sunni, jõu ja relvade kasutamise dokumenteerimine; - vahendi valiku põhjendamine jne.	Demonstratsioon III Õpilane demonstreerib: - isiku läbiotsimist (kaks erinevat); - käeraudade kasutamist ja saatmist (kaks erinevat); - gaasipihusti kasutamist; - teleskoopnuia kasutamist (eest- ja tagantkäe ning tõukelöök); - kilbi kasutamist konfliktiolukorras. Lävendikriteeriumid: - suhtleb vangiga vanglateenistuses heaks kiidetud praktika kohaselt (korraldused annab vangile turvaliselt distantilt); - sooritab läbiotsimise kõiki julgeolekumeetmeid arvestades õige tehnikaga, õiges positsioonis ning distantil, kombates kõiki keha piirkondi;	- praktilised harjutused: korraldused, gaasipihusti ja käeraudade kasutamine; - paaristöö: läbiotsimine, käeraudade, gaasipihusti ja teleskoopnuia kasutamine; - meeskonnatöö: kilbi kasutamine.

			- demonstreerib käeraudade kasutamist õige tehnikaga, õiges positsioonis ja distantsil; - demonstreerib paaristööna käe- ja jalaraudade kasutamist õige tehnikaga, õiges positsioonis ja distantsil; - sooritab nuiaga tõrjumise tehnikad ründeliini vabastades ja rünnet peatades (eest- ja tagantkäelöögid kiirelt ja jõuliselt lubatud piirkondadesse nuiaga esimese löüsi (otsa) osaga lühikese kaarega õlalt, tõukelöök aga rinna kõrguselt, hoides kahe käega nuiaga); - kasutab gaasipihustit agressiivse vangi rünnaku tõkestamiseks õigel distantsil, ründeliini vabastades ja rünnet peatades ning demonstreerib ka järgnevaid võimalikke lahendusi (mahaviimise tehnikat), kaotamata valvsust vangi suhtes; - kirjeldab tegevusi esmaabi osutamiseks pärast gaasi kasutamist;	
--	--	--	--	--

			- demonstreerib kilbi kasutamist meeskonnas; - dokumenteerib nõuetekohaselt vahetu sunni kasutamise KIR-keskkonnas.	
4. kasutab nõuetekohaselt vanglas lubatud käsitulirelvi, järgides ohutusnõudeid; 5. täidab kehtestatud laskmise normatiivid;	15. kirjeldab teenistusrelvade liigitust, soetamist ja hoidmist vastavalt relvaseadusele ja selle rakendusaktidele; 16. selgitab teenistuspüstoli tööpõhimõtet, osasid ja nende otsatarvet ning ohutu käitlemise reegleid; 17. võtab püstoli lahti ja paneb kokku, järgides ohutust; 18. hooldab püstolit vastavalt juhendile; 19. rakendab laskharjutustel õiget laskeasendit, relvahaaret, päästiku käsitlemist, sihtimist ja suunamist; 20. hindab sekkumist vajavat olukorda ja valib sobiva taktika; 21. otsustab sündmuskohal esmaabi andmise vajaduse; 22. sooritab laskeharjutused vastavalt kehtestatud normatiividele;	Vanglas kasutatavad tulirelvad (2 EKAP, L-18, S -20, I-14) - tulirelva kandmise ja kasutamise õiguslikud alused; - pärast tulirelva kasutamist tehtavad toimingud; - laskevigastustega kannatanule esmaabi andmine; - ohutusnõuded püstoli kandmisel, käsitsemisel ja kasutamisel; - püstoli ehitus, tehnilised andmed ja kasutusvõimalused; - püstoli laskemoon; - sihtimine, päästmine; - torked; - hooldus ja puhastamine; - püstoli mittetäielik lahtivõtmine ja kokkupanek; - püstoli käsitsemine (kabuurist haaramine, laadimine, sihikule viimine, lasu sooritamine, kaitseriivistamine ja tagasi kabuuri viimine); - salve vahetuse tehnikad; - tõrke eemaldamine; - erinevad laskeasendid;	Tulirelva teooriatest Lävendikriteerium: sooritab juhendi „<u>Tulirelva ning laskemoona kandmise, käsitsemise ja kasutamise korra</u> vanglateenistuses“ lisas 3 kirjeldatud tulirelva teooriatesti. Püstoli lasketest Lävendikriteeriumid: Hinne “5” - sooritab vanglateenistuse püstoli lasketesti. Hinne “4” - sooritab vanglateenistuse püstoli lasketesti (tase 1), välja arvatud: - lask 4 sekundi jooksul, kokku 25 sekundit (testi sooritamise aeg alates stardikäsklusest nt „Tuld!“ või helisignaalist kuni viimase lasuni); Hinne “3”	- loeng relva liikide, kasutusjuhtumite ja ohutusnõuete kohta; - seminar teenistuspüstoli kasutamise ja hooldamise kohta; - praktilised harjutused relva ohutu käsitsemise kohta; - laskeharjutuste sooritamine.

		- liikumine ja varjete kasutamine; - lasketesti tutvustus.	- sooritab vanglateenistuse püstoli lasketesti (tase 1), välja arvatud: - lask 5 sekundi jooksul, kokku 30 sekundit (testi sooritamise aeg alates stardikäsklusest nt „Tuld!“ või helisignaalist kuni viimase lasuni); - kokku kõige enam kaks tabamust märklehtede D sektorites.	
6. hindab esmaabi osutamise vajadust ja rakendab esmaseid elupäästvaid esmaabivõtteid.	23. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete vereringehäirete nähud; 24. rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused; 25. lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist; 26. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.	Esmaabi ja tervis (1 EKAP, L-8, S-12, I-6) - esmaabi olemus, abiandja ohutus, abistamise protseduur; - situatsioonide hindamine, algoritmid; - triaazi olemus ja tähtsus; - teadvushäired; - alajahtumine; - hingamishäirete hindamine ja esmaabi hingamishäirete korral; - vereringehäired ja selle põhjused, esmaabi; - äkksurm südame seiskumise tõttu; - äkksurm hingamise seiskumise tõttu; - traumade tekkemehhanismid; - pehmete kudede kinnised vigastused, luumurrud, lülisamba vigastused;	Esmaabi test - põhifunktsioonide häirete tundmine. Lävendikriteeriumid: - õpilane demonstreerib teadmisi põhifunktsioonide häirete, st teadvus, hingamis- ja vereringehäirete äratundmiseks ja esmaabi andmiseks ning eristab traumasid tekkemehhanismide järgi. Taaselustamise simulatsioon Lävendikriteerium: - õpilane rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused; - õpilane tunneb ära äkksurma, lähtub	- loeng: elu, kliinilise surma ja kindla surma tunnused, põhifunktsioonide häirete tundmine, haavad, verejooksud, pea-, kaela- ja seljatraumad, esmaabi; - demonstratsioon: elustamise ABC, luumurrud, nihestused ja venitused, võõrkehad, esmaabi narkootiliste seisundite korral, laskevigastused, plahvatusvigastused; - esitlus narkojoobe tunnustest.

		- haavad ja välised verejooksud; - põletused ja plahvatusvigastused; - elektritraumad; - laskevigastused.	elustamisel algoritmist (äkkisurm südame seiskumise tõttu tunnistajate juuresolekul, äkkisurm hingamise seiskumise tõttu, imikute ja laste äkkisurm); - õpilane tagab elustamise käigus piisava vereringe ja adekvaatse hingamise; - õpilane tagab enda ohutuse. Demonstratsioon IV (traumade situatsioonülesannete lahendamine). Lävendkriteeriumid: - õpilane lähtub traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist - tagab vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud; - kahe abiandja olemasolul paigaldab kaelakrae, hoiab kaela või on kannatanu külili keeraja rollis; - demonstreerib koostöö oskust; - õpetab, kuidas keerata kannatanut külili, hoides ise kaela.	
--	--	--	---	--

			Demonstratsioon V (esmaabi andmine laskevigastuste korral) Lävendkriteeriumid: - kannatanu esmane ülevaatus (ABCDE); - CAT žgutt või rõhkside kasutamine verejooksu sulgemiseks; - hemostaatilise sideme või pulbri kasutamine kuulihaava katmiseks/täitmiseks; - kuuli sisenemis- ja väljumisava leidmine; - hindamisteede avamine, randmepulsi kontrollimine, - pupillide hindamine; - vigastada saanud patsiendi panemine lamavasse asendisse ning katmine soojalt termokile või tekiga.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Treeningplaani koostamine ning selle täitmise tulemuste märkimine aruandesse. 2. Iseseisev löögi- ja tõrjetehnikate harjutamine. 3. Gaasipihusti ja teleskoopnuia kasutamise tehnika iseseisev harjutamine. 4. Teenistusrelvade kasutamise õigusliku regulatsiooniga tutvumine.			
Mooduli hinde kujunemine	Mooduli hindamine toimub eristavalt. Hinne kujuneb väljundi „kasutab õiguspäraselt füüsilist jõudu“ demonstratsiooni hinde alusel. Ülejäänud väljundeid kontrollivad hindamisülesanded peavad olema sooritatud lävendkriteeriumi tasemel. Mooduli saavutatust kontrollitakse treeningplaani koostamise ja selle täitmise (1), demonstratsiooni I (2), kehaliste võimete testi (3, 4), demonstratsioonide II, III (5-14), tulirelva teooriatesti (15-16), püstoli lasketesti (17-22), esmaabi testi (23) taaselustamise simulatsiooni (24) ja demonstratsioonide IV, V (25-26) alusel.			

Hindamiskriteeriumid	1. koostab treeningplaani, arvestades vanglaametniku kehalisi miinimumnõudeid ja oma kehalisi võimeid; 2. näitab iseseisvalt õige tehnikaga soojendus- ja jõuharjutusi; 3. demonstreerib kehaliste võimete mitmekülgset arengut, sooritades kiirust, jõudu ja vastupidavust nõudvaid kehaliste võimete teste; 4. täidab kehaliste katsete sooritamisel vähemalt enda vanusegrupile kehtestatud vanglaametnike miinimumnõuded; 5. sooritab füüsilise jõu rakendamisel erinevaid käe- ja jalalööke; 6. tõrjub oskuslikult ründe situatsioonis käe- ja jalalööke; 7. demonstreerib erinevaid vastase mahaviimise tehnikaid ja vabaneb erinevatest vastase haaretest; 8. demonstreerib paaristööna mahaviimise tehnikaid; 9. tõrjub oskuslikult külmrelva rünnet; 10. paigaldab vangile käerauad ning saates määratud punkti eemaldab need, järgides turvataktika reegleid; 11. paaristööna paigaldab vangile käe- ja jalarauad ning saates määratud punkti eemaldab need, järgides turvataktika reegleid; 12. kasutab ründe tõrjumiseks õiguspäraselt gaasipihustit ja teleskoopnuia; 13. näitab grupi liikmena ohutut kambrisse sisenemist, kasutades selleks kilpi; 14. dokumenteerib vahetu sunni kasutamise vastavalt õigusaktide nõuetele; 15. kirjeldab teenistusrelvade liigitust, soetamist ja hoidmist vastavalt relvaseadusele ja selle rakendusaktidele; 16. selgitab teenistuspüstoli tööpõhimõtet, osasid ja nende otsatarvet ning ohutu käitlemise reegleid; 17. võtab püstoli lahti ja paneb kokku, järgides ohutust; 18. hooldab püstolit vastavalt juhendile; 19. rakendab laskharjutustel õiget laskeasendit, relvahaaret, päästiku käsitlemist, sihtimist ja suunamist; 20. hindab sekkumist vajavat olukorda ja valib sobiva taktika; 21. otsustab sündmuskohal esmaabi andmise vajaduse; 22. sooritab laskeharjutused vastavalt kehtestatud normatiividele; 23. tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete vereringehäirete nähud; 24. rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused; 25. lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist; 26. tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Vanglateenistuse ametnikule esitatavad nõuded, nõuetele vastavuse hindamine ning vangla direktori värbamine ja valik, Lisa 6. - Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses, AK. - Kulbin, J. <i>Ohjeldusmeetmed ja relvastus</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/Kulbin/Ohjeldusmeetmed/index.html [Kasutatud 10.02.2020]. - Õppejõu viidatud õigusaktid.

	Soovituslikud allikad: - Thool, L., 2006. <i>Treening tervele kehale</i>. Tallinn: ICA raamatukirjastus. - Weineck, J, Jalak, R., 2008. <i>Kehalised võimed ja organism</i>. [Võrgumaterjal] Leitav: http://treener.eok.ee/oppematerjal_vaata.php?id=155 [Kasutatud 01.11.2019]. - Kultuurismi ja fitnessiportaali treeningukavade näidised. [Veebimaterjal] Leitav: http://www.fitness.ee/treeningkavad [Kasutatud 01.11.2019]. - Jõuharjutuste näidisdemonstratsioonid. [Veebimaterjal] Leitav: http://www.fitness.ee/harjutustepank [Kasutatud 01.11.2019].
--	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht		
6	Praktika	14 EKAP		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tutvub praktilal vangla töökeskkonna ja –korraldusega, arendades seeläbi isiksuse omadusi, meeskonnatöö- ja kutseoskusi ning saavutab oskuste ja teadmiste taseme, mis on vajalik vangla erinevates valvepiirkondades iseseisvalt II klassi valvuri igapäevaste tööülesannete täitmiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Praktikale lubatakse õpilane, kes on läbinud moodulid 1,2, 3 ja vähemalt kaks kolmandiku moodulitest 4 ja 5				
Mooduli koordinaator: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. täidab II klassi valvuri teenistusülesandeid.	1. täidab iseseisvalt II klassi valvuri ülesandeid õigusaktides sätestatud nõudeid järgides; 2. rakendab õiguspäraselt taktikalisi võtteid.	6.1. Praktika (14 EKAP, P-280, I-84) - valvepiirkonnad ja teenistuslased ülesanded; - päevakavalised tegevused; - dokumentatsiooni täitmine, sh KIR-, Delta, RTIP-keskkonnas.	Praktiline ülesanne Demonstratsioon - (teenistusülesande täitmine). Lävendkriteeriumid: - täidab nõuetekohaselt etteantud valvuri teenistusülesandeid. Õpimapp Õpimapp koosneb praktilal iseseisvalt koostatud dokumentidest (loodud	- teenistusülesannete täitmine; - dokumentidega tutvumine (varasemalt sisestatud sündmused koos alaosadega); - vestlus praktikajuhendajaga teenistusülesannete eesmärkidest, ohtudest, taktikast.

			sündmustest), mis laetakse üles Moodle keskkonnas olevale praktikakursusele. Õpimapp sisaldab: KIR programmist väljatrükki kahest loodud sündmusest koos alaosadega. Lävendikriteeriumid: - õpimappi lisatud väljatrükk on koostatud nõuetekohaselt.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Koostab praktika õpimapi. 2. Tutvub juhendaja poolt praktikajärgselt antud hinnanguga õpiväljundite saavutatuse kohta.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb praktilise ülesande ja praktika õpimapi (1,2) tulemuste alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. täidab iseseisvalt II klassi valvuri ülesandeid õigusaktides sätestatud nõudeid järgides; 2. rakendab õiguspäraselt taktikalisi võtteid.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Vangistusseadus - Järelevalve korraldus vanglas). - Praktikakohaks oleva vangla kodukord (www.vangla.ee). - Valvuri ja vanemvalvuri ametijuhend (www.vangla.ee). - Praktikakohaks oleva vangla põhimäärus (riigiteataja.ee). - Praktikakohaks oleva vangla teenistujate koosseis (riigiteataja.ee). - Justiitsministeerium, 2008. <i>Vanglateenistuja eetikakoodeks</i>. - Praktikakohaks oleva vangla järelevalvetööd reguleerivad korrad.			

II VALIKÕPINGUD

Mooduli nr	Mooduli nimetus		Mooduli maht	
1	Süüteod ja nende eest määratavad karistused		1,5 EKAP	
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime esmaste toimingutega süüteojuhtumi avastamisel ja mõistab üldiselt karistusõiguslikke põhimõtteid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. määratleb üldiselt ühiskondlike suhete ringi, mis on riigi kaitse all ja mille rikkumine toob kaasa karistuse; 2. viib läbi esmased toiminguid süüteojuhtumi avastamisel.	1. kirjeldab lühidalt karistusõiguslike põhimõtete ja teooriate sisu; 2. tunneb ära vanglas menetletavad karistusseadustikus toodud süütegude koosseisud; 3. selgitab sündmuskoha puutumatuse tagamise ja tõendite kogumise ning säilitamise põhimõtteid.	1.1. Süüteod ja nende eest määratavad karistused (1,5 EKAP, L-30, I-9) - sissejuhatas karistusõigusse; - karistusõiguse allikad ja printsiibid; - karistuse mõistmise üldpõhimõtted (süütegu, süü ja õigusvastasus); - karistusseadustiku olulisemate ja enamlevinud koosseisude tutvustus; - vanglas menetletavate koosseisude tutvustus; - karistuse täitmisele pööramine ja karistusest vabastamine; - tõendite kogumine ja säilitamine.	Praktiline töö lihtsama materiaalõigusliku juhtumi analüüs (karistusõiguse üld- ja eriosa süsteemide seostamine ja süüteo koosseisu tunnuste leidmine). Lävendkriteeriumid: - lahenduses sisaldub selgitus, kas ja miks kaasuses kirjeldatud juhtum kuulub karistusseadustiku reguleerimisalasse; - lahendus on koostatud analüüsivas stiilis; - selgitus tugineb asjakohasele õigusnormile; - esitatud on loetelu sündmuskohal tehtavatest toimingutest.	- loeng karistusõiguse allikate, üldpõhimõtete kohta; - arutelu süüteo koosseisude kohta; - situatsioonide analüüs, süütegude koosseisude, sündmuskoha puutumatuse ja tõendite kogumise ning säilitamise kohta.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Tutvub seminaris osalemiseks karistusõiguslike süüteo koosseisudega.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb situatsiooni analüüsi (1, 2, 3) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. kirjeldab lühidalt karistusõiguslike põhimõtete ja teooriate sisu; 2. tunneb ära vanglas menetletavad karistusseadustiku süütegude koosseisud; 3. selgitab sündmuskoha puutumatuse tagamise ja tõendite kogumise ning säilitamise põhimõtteid.			
Kasutatav õppekirjandus	Kohustuslikud allikad:			

/õppematerjal	- Madise, J. jt., 2017. Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. [Võrgumaterjal] Leitav: http://www.pohiseadus.ee/ [Kasutatud 15.02.2020]. - Sootak, J., 2010. Karistusõigus. Üldosa. Tallinn: Juura. - Sootak, J., Pikamäe, P., 2009. Karistusseadustik. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura. - Karistusseadustik (2015). - Sootak, J., 2007. Sanktsiooniõigus. Tallinn: Juura. Soovituslikud allikad: Õppejõu viidatud kohtulahendid.
----------------------	---

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
2	Inimeste- ja ühiskonnavahelised seosed			1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime sallivate hoiakute kandmise ja arvamuste mitmekesisuse mõistmisega ühiskonnas ning arendab endas ühiskonnanahtuste mõtestamise oskust.				
Nõuded mooduli alustamiseks: inglise keele oskus vähemalt B1 tasemel.				
Õpetaja: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamise meetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. mõtestab kriitiliselt ühiskonna- ning kultuurinähtusi; 2. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaselt arvamuste ja hoiakute paljusust; 3. seostab oma käitumist ning otsuseid vanglas ühiskonnas toimuvate protsessidega.	1. kirjeldab sotsioloogia erinevaid meetodeid; 2. selgitab sotsioloogia peamisi uurimisvaldkondi; 3. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; 4. kujundab hinnangulise seisukoha ühiskonna aktuaalsetel teemadel; 5. võrdleb oma mõtteid ja arusaamu enamuse poolt heaks kiidetud ja omaks võetud arusaamadega ühiskonnas toimuvast.	2.1. Inimeste- ja ühiskonnavahelised seosed (1,5 EKAP, L-30, I-9) - sissejuhatus; - sotsioloogilise maailmapildi tundmaõppimine; - sotsioloogia ajalugu, areng ja kujundajad; - sotsioloogia olemus – teoreetiline ning empiiriline sotsioloogia; - sotsioloogia ühiskonnas, kultuuris ja inimeses; - kultuuri olemus ja käsitused; - isiksuse sotsialiseerumine;	Esitlus Õpilane kannab ette esitluse ühe viiest õppejõu valitud ja ühiskondlikus mõttes aktuaalsest teemast. Lävendikriteeriumid: - õpilane väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; - ei esine fakti- ega loogikavigu; - mõistekasutus on korrektne.	- loeng sotsioloogia uurimismeetodite ja uurimisvaldkondade kohta; - arutelu hoiakute ja nende kujundamise kohta; - diskussioon aktuaalsetel ja meedias kajastamist leidnud teemadel.

		- sotsiaalsed muutused ja areng; - progress ja regress; - ühiskonna moderniseerumine.		
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab isesevalt esitluse ja valmistub selle ettekandmiseks.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb esitluse (1, 2, 3, 4, 5) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. kirjeldab sotsioloogia erinevaid meetodeid; 2. selgitab sotsioloogia peamisi uurimisvaldkondi; 3. väljendab demokraatlikule ühiskonnale omaseid hoiakuid; 4. kujundab hinnangulise seisukoha ühiskonna aktuaalsetel teemadel; 5. võrdleb oma mõtteid ja arusaamu enamuse poolt heaks kiidetud ja omaks võetud arusaamadega ühiskonnas toimuvast.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: Üks allkirjeldatud valikust: - Aimre, I., 2013. <i>Sotsioloogia</i>. Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Elias, N., 2013. <i>Mis on sotsioloogia?</i> Tallinn: Tallinna Ülikool. - Hess, B. B., Markson, E. W., Stein, P. J., 2000. <i>Sotsioloogia</i>. Tallinn: Külim. Soovituslikud allikad: Õppejõu viidatud allikad.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
3	Erialase vene keele jätkukursus			3 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab teenistusalastes situatsioonides vajamineva vene keele suulist eneseväljendusoskust.				
Nõuded mooduli alustamiseks: põhiõpingute mooduli „Järelevalvetoimingute teostamine“ läbimine.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamise meetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. suhtleb algtasemel keelekasutajana, kasutades korrektset venekeelset vangistusalast sõnavara;	1. valdab erialases suhtlussituatsioonis hakkama saamiseks vajalikku sõnavara;	3.1. Erialase vene keele jätkukursus (3 EKAP, L-30, S-30, I-18) - названия правовых актов, регулирующих тюремное	Sõnavara test Lävendkriteeriumid: - valik- ja vabavastustega testi küsimustele on vastatud korrektself.	- sõnavara harjutused sõnavara avardamiseks;

2. mõistab vangi vene keeles esitatud lihtsama kirjaliku teksti sisu, andes tagasisidet vene keeles; 3. edastab lihtsas vormis olulise info vene keeles.	2. moodustab korrektseid venekeelseid fraase; 3. kasutab korrektselt asjakohast venekeelset sõnavara teenistusalastes suhtlusolukordades; 4. vastab sisuliselt kirjalikus sõnumis toodud võtmeküsimusele; 5. edastab üldsõnaliselt vajalikku venekeelest teavet.	заклучение (Закон о тюремном заключении, правила внутреннего распорядка тюрьмы и т.д.); - пропускной порядок; тюремная проходная; - организация и проведение краткосрочных и длительных свиданий; - использование телефона, организация телефонных звонков; - случаи нарушения дисциплины; - одежда и внешний вид заключенного; - здоровье и личная гигиена.	Demonstratsioon - vajaliku terminoloogia ja sõnavara kasutamine kombineeritult erialase kompetentsiga tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides. Lävendkriteeriumid: - kasutab tööalastes simuleeritud suhtlussituatsioonides sobivat ja suhtlemist võimaldavat sõnavara; - kõnetempo on keskmise kiirusega, hääldus on arusaadav; - kasutab lihtsaid keelestruktuure oma mõtete väljendamiseks; - vastab lihtsamatele vangistuse täideviimisega seotud küsimustele; - mõistab üldiselt lühikeste, lihtsate ja selgete kirjalike sõnumite põhisisu; - tuletab vangistuse igapäevaste juhtumitega seotud lugemistekstis esinevate tundmatute sõnade ja väljendite sisu konteksti põhjal. Praktiline töö	- praktiline töö: sõnastiku koostamine; - audio-ja videotreeningud suhtluskuse arendamiseks; - erialaste tekstide (seletuskirjade, pöördumiste jne) lugemine ja suuliste kokkuvõtete tegemine.
--	--	--	---	--

			Õpilane koostab iseseisvalt erialase sõnastiku elektrooniliselt või paber kandjal. Lävendikriteeriumid: - sõnastik sisaldab vähemalt 70 fraasi vene-eesti keelesuunal; - kajastatud fraasid on keeleliselt korrektselt esitatud.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Sõnavara testiks valmistumine. 2. Erialase 70 fraasiga sõnastiku loomine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb sõnavara testide (1), demonstratsiooni (3, 4, 5) ja koostatud sõnastiku (2) alusel.			
Hindamiskriteeriumid	1. valdab erialases suhtlussituatsioonis hakkama saamiseks vajalikku sõnavara; 2. moodustab korrektseid venekeelseid fraase; 3. kasutab korrektselt asjakohast venekeelset sõnavara teenistusalastes suhtlusolukordades; 4. vastab sisuliselt kirjalikus sõnumis toodud võtmeküsimusele; 5. edastab üldsõnaliselt vajalikku venekeelest teavet.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Luige, S., 2012. <i>Vanglaametniku baasõppe õpik II osa. Eesti-vene keele ametialane vestmik.</i> - Luige, S., 2013. <i>Erialane vene keel: vangla päevakava.</i> [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/luige/Paevakavategevused/ . Kasutatud 15.02.2020. - Järelevalvetoimingute teostamine e-kursus Moodle keskkonnas. - Õppejõu poolt koostatud õppematerjalid.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
4	Noore vangi vangistuse täideviimine			1,5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime noore vangi vangistuse täideviimisega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteerium Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid

1. selgitab noorte vangistuse erisusi.	1. kirjeldab noorte õigusrikkujate karistamise erisusi; 2. kirjeldab noorte järelevalves ja taasühiskonnastamises kasutatavaid meetmeid.	4.1. Noore vangi vangistuse täideviimine (1,5 EKAP, L-30, I-9) - maailmas kasutusel olevad noorte ja alaealiste vangistus- ja karistussüsteemid; - rahvusvahelised nõuded noorte vangistuse täideviimisel; - noorte karistuse täideviimise erisused Eestis; - erinevad noorte taasühiskonnastamise meetmed. - suhtlemine noore vangiga; - taastava õiguse põhimõtted.	Kirjalik vabavastustega teadmiste kontroll (test) Õpilane demonstreerib loengutes omandatud teadmisi noorte vangistuse erisusest. Testis on kokku 10 küsimust. Lävendikriteerium: - vastatud on korrektselt vähemalt 6-le küsimusele.	Loeng-seminar maailmas kasutusel olevatest noorte ja alaealiste vangistus- ning karistus-süsteemidest, noorte karistuse täideviimise ja taasühiskonnastamise erisustest.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab essee noorte vangistuse teemal.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb kirjaliku vabavastustega teadmiste kontrolli (1, 2) alusel.			
Hindamiskriteeriumid:	1. kirjeldab noorte õigusrikkujate karistamise erisusi; 2. kirjeldab noorte järelevalves ja taasühiskonnastamises kasutatavaid meetmeid.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - <i>Lapse õiguste konventsioon</i> (1991). [Võrgumaterjal] Leitav: https://www.riigiteataja.ee/akt/24016 [Kasutatud 10.02.2020]. - Õppejõu nimetatud allikad.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht
5	Sündmuste lahendamine meeskonnas	4 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime sündmuste lahendamisega meeskonnaliikmena järelevalvesituatsioonis kui ka väljaspool seda. Õpilane õpib tundma iseennast ning tulema toime pingsituatsioonis ja allutab stressifaktorid.		
Nõuded mooduli alustamiseks: järelevalvetöö mooduli teema <i>järelevalvetoimingud ja taktika</i> sissejuhatuse läbimine.		
Õpetajad: Laura Kikas		

Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. valib rolli meeskonnas järelevalvealase või muu meeskonnaharjutuse lahendamisel; 2. valib järelevalvealase või muu meeskonnaharjutuse lahendamisel taktika, mis ei sea otseselt ja vahetult ohtu vangla julgeolekut või kellegi elu ega tervist ning on vastavuses õigusaktides sätestatuga; 3. kasutab sündmuste lahendamiseks vanglateenistuse vahendeid ja varustust.	1. planeerib aktiivse meeskonnaliikmena koos juhiga efektiivse tegevusplaani ohtlikus olukorras järelevalvetoimingu või muu meeskonnaülesande läbiviimiseks; 2. demonstreerib järelevalvetoimingute taktikalist läbiviimist, meeskonnaharjutuste plaanilist ja strateegilist läbiviimist ning osaleb aktiivselt meeskonnatöös; 3. kasutab oskuslikult ja õigesti sündmuste lahendamisel vanglateenistuse vahendeid ja varustust.	5.1. Sündmuste lahendamine meeskonnas (4 EKAP, L-18, S-60, I-26) - põhitegevused sündmuste lahendamisel; - kiirreageerimised; - sunni rakendamise situatsioonid meeskonnas; - koostööd teiste operatiivteenistuste ja ametkondadega (koostöö eelkõige Tallinna Vangla relvastatud üksusega); - erinevad meeskonnatöö harjutused ja ülesanded eri suurusetega gruppidele; - pinge- ja stressisituatsioonis toimetuleku kontrollimine simuleeritud keskkonnas; - koostöö ühtlustamine ning suhtlemisprobleemidega toimetulek meeskonnas; - ootamatutele situatsioonidele reageerimine; - meeskonnaspordi olulisuse rõhutamine meeskonnatöö paremaks saavutamiseks ning praktilised näited.	Demonstratsioon simuleeritud keskkonnas. Lävendkriteeriumid: - rakendab juhtumi lahendamisel eriolukordade lahendamise esmaseid taktikaid; - planeerib kaasatavad üksused ja abijõud; - hindab objektiivselt vahemaid; - liigub territooriumil distsiplineeritult; - järgib turvataktika nõudeid; - vajadusel kohaldab vahetut sundi; - vajadusel kasutab ohu tõrjumiseks erivahendeid, relvi ja/või ohjeldusmeetmeid; - järgib asjakohaseid õiguslikke aluseid; - teeb koostööd teiste operatiivteenistuste ja ametkondadega; - määratleb õigesti sündmuse lahendaja; - tegutseb meeskonnas tõhusalt, kuid ennast, meeskonnaliikmeid ning vangi säästval viisil.	- mõistekaardid meeskonna mõiste, tulemusliku meeskonna eelduste ja eduka meeskonna tunnuste kohta; - praktilised harjutused rühmatööna meeskonnaliikmena järelevalvesituatsioonis ja mujal tegutsemisest; - demonstratsioon suhtlemise, vahetu sunni rakendamise ja järelevalvetoimingute ning muude meeskonna-ülesannete teostamise kohta meeskonnas; - erinevate õppekomplekside kasutamine sündmuste lavastamiseks ja läbiviimiseks.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane koostab iseseivalt mõistekaardid, milles avab meeskonna mõiste, nimetab tulemusliku meeskonna eeldused ning eduka meeskonna tunnused.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hinne kujuneb demonstratsiooni (1-3) alusel.			

Hindamiskriteeriumid	- planeerib aktiivse meeskonnaliikmena koos juhiga efektiivse tegevusplaani ohtlikus olukorras järelevalvetoimingu või muu meeskonnaülesande läbiviimiseks; - demonstreerib järelevalvetoimingute taktikalist läbiviimist, meeskonnaharjutuste plaanilist ja strateegilist läbiviimist ning osaleb aktiivselt meeskonnatöös; - kasutab oskuslikult ja õigesti sündmuste lahendamisel vanglateenistuse vahendeid ja varustust.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses; - Õppejõu viidatud õigusaktid ja muud allikad.

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
6	Enesekaitse			2 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime turvataktika ja enesekaitse põhivõtete rakendamisega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad, alateemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. kasutab II klassi valvuri ülesandeid, täites proportsionaalselt sundi; 2. rakendab oskuslikult sunnimeetmeid; 3. valdab kaitsetehnikaid ohtlikus olukorras toimetulemiseks.	1. rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid; 2. tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid; 3. vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist.	6.1. Enesekaitse (2 EKAP, P-40, I-12) - liikumised ette, taha, kõrvale; - löögitehnikad; - tõrjetehnikad; - mahaviimise võtted; - haaretest vabanemised; - valupunktid.	Praktiliste oskuste demonstratsioon Lävendikriteeriumid: - rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid; - tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid; - vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist.	- praktilised harjutused: liikumised, löögi- ja tõrjetehnikad; - paaristöö: kinnipidamise võtted, haaretest vabanemised ja valupunktid.
Iseseisev töö moodulis	Õpilane: 1. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantsti säilitamiseks. Liikumised ette, taha kõrvale.			

	2. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks rünnakuid. 3. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused vastase maha viimiseks. 4. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused erinevatest haaretest vabanemiseks.
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Mooduli hinne kujuneb praktiliste oskuste demonstratsiooni alusel.
Hindamiskriteeriumid	1. rakendab üksi või koos paarilisega erinevaid mahaviimise võtteid; 2. tõrjub erinevaid rünnakuid, kasutades proportsionaalselt ründe iseloomule erinevaid käe- ja jalalööke või tõrjetehnikaid; 3. vabaneb erinevatest haaretest, vältides vigastuste tekitamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kohustuslikud allikad: - Kulbin, J. <i>Ohjeldusmeetmed ja relvastus</i> . [Võrgumaterjal] Leitav: http://stud.sisekaitse.ee/Kulbin/Ohjeldusmeetmed/index.html [Kasutatud 10.02.2020]. - Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses. (2016) Tallinn: Sisekaitseakadeemia. - Õppejõu viidatud allikad.

III LÕPUEKSAM

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Mooduli maht
1	Lõpueksam			1 EKAP
Eesmärk: on hinnata õpilase erialaste teadmiste ja oskuste rakendamist töösituatsioonides.				
Lõpueksamile pääsemise eelduseks: lõpueksamile lubatakse õpilane, kes on läbinud kõik põhiõpingute moodulid ja kohustuslikus ulatuses valikõpingute mooduleid.				
Õpetajad: Laura Kikas				
Õpiväljundid Õpilane:	Hindamiskriteeriumid Õpilane:	Mooduli teemad ja maht	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded	Õppemeetodid
1. Demonstreerib II klassi valvuri töös vajalikke teadmisi ja oskusi.	1. demonstreerib teadmisi vangistust ja vanglateenistust reguleerivatest õigusaktidest ning inimõigustest; 2. kasutab vangla relvastust, erivahendeid ja ohjeldusmeetmeid vastavalt nõuetele;	1.1 Lõpueksam (1 EKAP, L-8, P-4, I-14) - vangistusalsed õigusaktid; - sunni kasutamine; - teleskoopnuia, gaasi ja käeraudade kasutamine; - järelevalvetoimingute läbiviimine.	Situatsiooni õiguslik analüüs Hindekriteeriumid: Hinne „5“: - leiab juhtumi kirjeldusest kõik õiguslikud probleemid; - leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused;	- konsultatsioon moodulite õppesisu puudutavates valdkondades; - simuleeritud sündmuste lahendamine õiguse, järelevalve ja vangla relvastuse, erivahendite ning

	3. demonstreerib järelevalvetoimingute läbiviimise oskust.		- seostab juhtumis kirjeldatud elulised asjaolud õigusnormiga, toob ammendava ja asjakohase põhjenduse, miks jõudis just sellise lahenduseni ja esitab õiguspärase järelduse; - põhjendus on kontrollitav ja argumenteeritud; - mõistekasutus on korrektne. Hinne „4“: - leiab juhtumi kirjeldusest kõik selgelt väljendatud õiguslikud probleemid; - leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused; - seostab juhtumis kirjeldatud elulised asjaolud õigusnormiga, toob mõne asjakohase põhjenduse ja esitab õiguspärase järelduse; - mõistekasutus on korrektne. Hinne „3“: - leiab juhtumi kirjeldusest kõik selgelt väljendatud õiguslikud probleemid; - leiab õiguslikku probleemi reguleerivad õiguslikud alused; - seostab juhtumis kirjeldatud elulised asjaolud	ohjeldusmeetmete kasutamise valdkondades; - proovieksam.
--	--	--	---	---

			õigusnormiga ja esitab õiguspärase järelduse; - mõistekasutus on korrektne. Simuleeritud ülesanne (konfliktiolukorra lahendamine ja kannatanule esmaabi andmine) Õppekambriülesanne – simuleeritud järelevalvealase sündmuse lahendamine. Sündmusesse on hõlmatud järgmised tegevused: vangi saatmine; läbiotsimine, kambriukse või toiduluugi avamine; füüsilise jõu ja/või olukorrale vastava relva kasutamine; käeraudade vm ohjeldusmeetme kasutamine; vm järelevalvetoimingu sooritamine; esmaabi osutamine). Hinne“5“: - saab II klassi valvuri teenistuskohustustega hakkama tüüp- ja erandlikes olukordades, kasutab eriala üld- ja spetsiifilisi oskusi täpselt, kindlalt, seostatult, analüütiliselt ja loovalt. Sooritus vastab rakenduskava lisas 1 toodud hinde“5“ tingimustele. Hinne“4“: - saab II klassi valvuri teenistuskohustustega	
--	--	--	---	--

			hakkama eesmärgi- ja õiguspäraselt, kuid mõne spetsiifilisema oskuse osas ilmneb ebakindlus või –täpsus. Sooritus vastab rakenduskava lisas 1 toodud hinde “4” tingimustele. Hinne „3“: - saab II klassi valvuri teenistuskohustustega hakkama tüüpolukordades piiratud viisil, erandlikes olukordades avalduvad puudujäägid ja ebakindlus. Sooritus vastab rakenduskava lisas 1 toodud hinde “3” tingimustele.	
Iseseisev töö moodulis	Õpilane valmistub lõpueksamiks, korrates põhiõpingute moodulites õpitut, sh analüüsib koostatud õppekaasusi ning treenib praktilisi sooritusi.			
Lõpueksami hinde kujunemine	Lõpueksamit hinnatakse eristavalt. Lõpueksami hinne kujuneb situatsiooni analüüsi, simuleeritud sunni kasutamise alase sündmuse ja järelevalvealase sündmuse lahendamise alusel. Hinde kujunemisel on alaosadel võrdne kaal.			

Lisa 1 Lõpueksami järelevalvevaldkonna hindamisjuhised

Lõpueksami järelevalve valdkonna eksamiosa (õppekambriülesanne) koosneb järgnevatest alaosadest:

Saatmine
Läbiotsimine
Kambri ukse või toiduluugi avamine
Füüsilise jõu ja/või olukorrale vastava relva kasutamine
Käeraudade kasutamine

Õppekambriülesande täitmise käigus kogutavad veapunktid vigade kategooriate kaupa:	Vea esinemisel tulemus negatiivne
1. Esimene kategooria (kui õppur sooritab selles kategoorias ühe eksimuse, on kogu eksamiosa tulemus negatiivne)	
Õpilane kasutab füüsilist jõudu, kui selleks puudub õiguslik alus	
Õpilane kasutab teenistusrelva, kui selleks puudub õiguslik alus	
Õpilane kasutab käeraudu, kui selleks puudub õiguslik alus	
Õpilane ei kasuta füüsilist jõudu/sundi, kui selleks on õiguslik alus	
Õpilane ei kasuta teenistusrelva, kui selleks on õiguslik alus	
Õpilane ei kasuta käeraudu, kui selleks on õiguslik alus (ka õigus edasilükkamatul juhul kasutada ohjeldusmeetmeid)	
Õpilane jätab teostamata kohustusliku läbiotsimise	
Õpilane jätab reageerimata kaasuses olevale terviserikkele	

2. Teine kategooria**Kõik vead 6 punkti**

Vangi ei hoiatata sunni kasutamisest (eeldusel, et situatsioon seda võimaldab ja eeldab)	
Õpilane jätab tähelepanuta ja ära võtmata vangidelt kõik keelatud esemed	
Uks avatakse, kui kambris olev vang seisab ukse juures sh ukse "pime" avamine	
Võti, teenistusrelv, erivahendid, keelatud ese jäetakse vangile kättesaadavasse kohta	
Vang jäetakse järelevalveta (võib õnnestuda ametnike järelevalve alt pääseda)	
Korrapidajat ei teavitata ühestki julgeolekut ohustatavatest sündmustest	
Ühtegi korrarikkumist ei märgata ning ei anta korraldusi nende lõpetamiseks	
Käeraudade kasutamine:	
Käeraudade pealepanekut alustatakse kaugemast käest	
Käeraudade äravõtmist alustatakse lähemast käest	
Füüsilise jõu kasutamine:	

kasutatakse füüsilist jõudu, kuid kasutatavad võtted on tehniliselt suutmatud (valed)	
maas olles puudub vangi üle kontroll	
Gaasi kasutamine:	
relva üle kontrolli kaotades tegutsemisvõimetu	
Nuia Kasutamine:	
löögid on teadlikult suunatud keelatud piirkondadesse	
relva üle kontrolli kaotades tegutsemisvõimetu	

3. Kolmas kategooria

Kõik vead 4 punkti

Õpilane ei komplekteeri nõuetekohaselt teenistusvööd, vutlarid asuvad seljal, pingutamata	
Korrapidajat teavitatakse osaliselt julgeolekut ohustavatest sündmustest	
Märkab korrarikkumisi, kuid ei anna kõikide rikkumiste lõpetamiseks korraldusi	
Ei reageerita vangi distsipliinirikumistele (nt vangi ebakorrektse riietuse korral)	
Vangi hoiatatakse, kuid hoiatatakse vale asja eest või mõne teise puudusega, mille tõttu vang ei pruugi aru saada sunni kasutamisest korraldusele mitte allumisel	
Ukse avamisel ei lükata riivi või ei keerata lukukeelt välja, et takistada ukse iseseisvat lukustumist	
Kambri ukse sulgemisel ei lukustata ega riivistata ust	
Ukse luuk avatakse ohtlikul viisil (seistakse luugi ligidal, võimalik luugiga kambri seest kätt vigastada jms)	
Vangiga ei hoita ohutut distantssi saatmise ajal	
Vangiga ei hoita ohutut positsiooni läbiotsimise ajal	
Kambriukse avamisel ei jälgita kambri toimuvat ega anta korraldusi ohutuse tagamiseks (sh eemaldada esemed)	
Käeraudade kasutamine:	
käeraudade äravõtmisel ei hoita raudadest korralikku haaret või ei märgata vabastatud käe vale asukohta (sh vabanenud kätt ei jäeta seljale)	
Füüsilise jõu kasutamine:	

valitud võtte on antud olukorras ebaefektiivne, kuid saavutatakse vangi üle kontroll	
Gaasi kasutamine:	
vangi üle kontrolli võttes ei ole käed vabad (n: gaasipihusti käes)	
Nuia Kasutamine:	
rünnaku tõkestamisel vale ajastus, löögid ei taba objekti	
avades nui ei fikseeru korrektselt	

4. Neljas kategooria

Kõik vead 2 punkti

Lülitatakse sisse, kuid ei kontrollita side toimimist	
Korrapidajat teavitatakse, kuid hiline misega (mitte esimesel võimalusel)	
Suhtlemisel ei järgita viisakusreegleid	
Korraldused antakse selgelt, kuid need ei aita kaasa sündmuse lahendamisele	
Vangi küsimused jäetakse tähelepanuta ega selgitata toimingute eesmärki	
Hakatakse vangiga vaidlema	
Läbiotsimise korral ei kasuta kummikindaid	
Käeraudade kasutamine:	
käeraudad on peale pandud liiga lõdvalt või liiga tihedalt	
käeraudade äravõtmise korral jääb käeraudade liikuv osa lahti	
korraldused ei ole selged ega üheselt arusaadavad või puuduvad täiendavad korraldused	
käeseljad ei jää vastakuti	
ei kasutata topeltlukustust	
käeraudade pealepaneku või äravõtmise ajal ollakse vangi selja taga keskel	
Füüsilise jõu kasutamine	
vangi üle kaob kontroll ja see taastatakse viivitusega	

Gaasi kasutamine:	
korraldused ei ole selged ega üheselt arusaadavad või puuduvad täiendavad korraldused	
liiga pikad pausid tegutsemise ajal	
Nuia Kasutamine:	
asend ebastabiilne (liikumisel kaotatakse tasakaal, jalad ühel joonel)	

Veapunktid hindamiskriteeriumite kaupa (kui kategooriates 2-4 teenitav summa on suurem või võrdne 24, on koondtulemus negatiivne):

5 (väga hea)	0 - 8 p
4 (hea)	9 - 13 p
3 (rahuldav)	14 - 23 p
2 (puudulik)	24 ja rohkem punkte